

**STANDARDY
OCHRONY
MAŁOLETNICH**

**Szkoła Podstawowa
im. Bogdana Jańskiego w Krakowie**

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900)
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120 poz. 526)
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012 poz. 1169)

Wstęp

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia ich w szkole na podstawie ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. z 2024 r. poz. 560.

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników Szkoły Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, zgodnie z przepisami wewnętrznymi szkoły oraz swoimi kompetencjami.

Rozdział I

Objaśnienie terminów wykorzystanych w niniejszym dokumencie

§ 1.

1. **Dziecko/maloletni** – każdy uczeń Szkoły Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie.
2. **Szkoła** – Szkoła Podstawowa im. Bogdana Jańskiego w Krakowie.
3. **Dyrektor** – Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie.
4. **Nauczyciel/pracownik/personel** – osoby zatrudnione w szkole na podstawie stosunku pracy, osoby świadczące usługi na podstawie odrębnych przepisów (praktykanci, wolontariusze i wszystkie osoby, które z racji wykonywanych zadań mogą mieć kontakt z dzieckiem).
5. **Rodzic lub opiekun prawny** – osoba, której przysługuje władza rodzicielska lub osoba, której na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu powierzono opiekę nad dzieckiem.
6. **Zgoda rodzica dziecka** – zgoda jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia dziecka (np. wyjazdu na wycieczkę).
7. **Krzywdzenie dziecka** – każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.
8. Krzywdzeniem jest:
 - 1) **Przemoc** – każde świadome, umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące dominującą pozycję osoby ją stosującej (w tym przewagę fizyczną, psychiczną, ekonomiczną, stosunek podporządkowania osoby krzywdzonej, podległości, zależności), naruszające prawa lub dobra osobiste. Przemoc zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba odnosi się do drugiej w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.
 - 2) **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być uszkodzenia ciała, w tym: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
 - 3) **Przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.

- 4) **Przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną, którą nie w pełni rozumieją i na którą nie są w stanie wyrazić świadomej zgody bądź na którą nie są przygotowane rozwojowo i nie mogą wyrazić zgody lub która narusza prawa bądź normy społeczne. Przemoc seksualna odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).
 - 5) **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
 - 6) **Cyberprzemoc** – przemoc przy użyciu Internetu i nowoczesnych technologii.
9. **Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka** – wybrane informacje na temat sytuacji, warunków, sposobu funkcjonowania rodziny, co do których mamy podejrzenie, że mogą mieć istotny wpływ i zwiększać prawdopodobieństwo, że dziecko doświadczy intencjonalnego lub nieintencjonalnego krzywdzenia oraz doświadczyć nieodpowiednich oddziaływań.
 10. **Szkodliwe treści** – informacje niebezpieczne dla zdrowia i prawidłowego rozwoju dziecka, niedozwolone bądź nielegalne, w tym w szczególności pornografia, treści obrazujące przemoc, propagujące zachowania szkodliwe bądź niebezpieczne dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące aktywności lub zachowania niezgodne z prawem.
 11. **Utrwalanie wizerunku** – fotografowanie, filmowanie, utrwalanie głosu w jakiegokolwiek postaci.
 12. **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.
 13. **Koordinator/osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich** – osoba wskazana przez dyrektora szkoły odpowiedzialna za realizację obowiązków wynikających z niniejszego dokumentu.
 14. **Zespół interwencyjny** – zespół powołany przez dyrektora w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, w skład którego wchodzi: wychowawca ucznia, nauczyciele specjaliści (pedagog, psycholog, pedagog specjalny), dyrektor lub wicedyrektor oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.
 15. **Interwencja** – proces mający na celu doprowadzenie do zmiany sytuacji dziecka, tj. zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa przez możliwie szybką i skuteczną reakcję.

16. **Standardy Ochrony Małoletnich** – dokument Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujący w Szkole Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie.

Rozdział II

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania Standardów, zasady przygotowania personelu

§ 2.

1. Przed zatrudnieniem danej osoby w szkole lub nawiązaniem współpracy w innej formie i powierzeniem jej obowiązków polegających na pracy z dzieckiem należy ustalić kwalifikacje oraz kompetencje do pracy w zakresie podejmowanych działań oraz wykluczyć ryzyko wystąpienia z jej strony zagrożenia ich bezpieczeństwa.
2. Przed nawiązaniem współpracy z nauczycielem, szkoła ma obowiązek zweryfikować kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. Wymagane jest również przedłożenie przez pracownika pedagogicznego informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.
3. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi wymaga weryfikacji kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

§ 3.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich jest dyrektor.
2. Wszyscy pracownicy pedagogiczni oraz administracji i obsługi są przeszkoleni w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich.
3. Wszyscy pracownicy pedagogiczni oraz administracji i obsługi są przeszkoleni w zakresie odpowiedzialności prawnej oraz zobowiązani do podejmowania interwencji zgodnie z jej procedurami.
4. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, praktykantów, wolontariuszy i pozostałych osób mających kontakt z dzieckiem.

5. Dyrektor szkoły wymaga od wszystkich nowo zatrudnianych pracowników, praktykantów, wolontariuszy oraz innych osób dopuszczonych do kontaktu z dzieckiem złożenia oświadczenia o niekaralności i zaakceptowania dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich - załączniki nr 1 i nr 2. Oświadczenia przechowywane są w aktach osobowych pracownika.
6. Podmioty zewnętrzne dopuszczone do pracy z uczniami zobowiązane są do złożenia dyrektorowi szkoły oświadczenia o wdrożeniu Standardów Ochrony Małoletnich – załącznik nr 3. Oświadczenia przechowywane są w dokumentacji podmiotu dopuszczonego do pracy z dziećmi.

§ 4.

1. Dyrektor wyznacza pedagoga szkolnego jako osobę odpowiedzialną za koordynowanie oraz monitoring realizacji Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Do zadań osoby koordynującej realizację Standardów Ochrony Małoletnich należy:
 - 1) dbanie o dostęp do informacji o możliwości pomocy (np. plakaty, gazetki tematyczne);
 - 2) odbieranie zgłoszeń dotyczących problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa małoletnich oraz reagowanie na nie zgodnie z procedurami;
 - 3) w uzasadnionych przypadkach zgłaszanie sprawy odpowiednim służbom: policji, sądowi rodzinnemu, prokuraturze;
 - 4) monitorowanie i ewaluacja Standardów Ochrony Małoletnich.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne funkcjonowanie w szkole oraz relacje pomiędzy małoletnimi a personelem

§ 5.

Pracownicy mają obowiązek znać i stosować zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole na podstawie obowiązujących przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych.

§ 6.

Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem szkoły jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego bieżących i długofalowych emocji oraz potrzeb.

§ 7.

1. W codziennej, złożonej strukturze działań wychowawczo – opiekuńczych szkoły kontakt fizyczny z dzieckiem jest elementem, którego nie da się wyeliminować. Jest on dopuszczalny w sytuacjach:
 - 1) konieczności pomocy w czynnościach pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dzieci młodszych;
 - 2) asysty w ćwiczeniach sportowych;
 - 3) odpowiedzi na potrzeby emocjonalne ucznia w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu sytuacyjnego;
 - 4) konieczności interwencji w przypadku zagrożenia zdrowia i życia dziecka (przerwanie czynności niebezpiecznej, np. rozdzielanie czy obezwładnienie);
 - 5) działań z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej.
2. Pracownik zobowiązany jest kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając i obserwując reakcję dziecka oraz reagując zgodnie z jego potrzebami.

§ 8.

W relacjach pomiędzy pracownikami szkoły a dziećmi należy:

- 1) utrzymywać profesjonalną relację z uczniami i reagować na sytuacje z ich udziałem w sposób adekwatny do okoliczności i wieku oraz sprawiedliwy wobec innych dzieci;
- 2) w komunikacji z uczniami zachować cierpliwość i szacunek, wykazać zrozumienie dla emocji dziecka oraz wsparcie i gotować do ewentualnej pomocy;
- 3) reagować w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych ucznia, dostosowując poziom komunikacji do jego wieku oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych, w tym niepełnosprawności;

- 4) równo traktować uczniów bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny, światopogląd;
- 5) szanować prawo dziecka do prywatności oraz wyjaśnić mu, że w sytuacjach szczególnych, aby je chronić, konieczne jest odstępnie od zasady poufności;
- 6) przestrzegać zasad kontaktu z dzieckiem w formie elektronicznej według wytycznych ustalonych wspólnie dla wszystkich nauczycieli;
- 7) pamiętać, że kontakt w dowolnej formie elektronicznej (e-mail, komunikatory) ma służyć wyłącznie realizacji czynności związanych z życiem szkoły (np. wyjścia, wycieczki, pilne informacje o bieżących działaniach związanych z lekcjami, itp.).

§ 9.

W relacjach personelu z małoletnimi niedopuszczalne jest:

- 1) zawstydzanie, upokarzanie, jawne lekceważenie i obrażanie uczniów;
- 2) stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie oraz wykorzystywanie pozycji dominującej lub przewagi fizycznej;
- 3) ujawnianie informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów;
- 4) nawiązywanie z dzieckiem jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym, romantycznym czy partnerskim;
- 5) faworyzowanie uczniów, tj. skupianie uwagi wyłącznie na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb i zalet innych dzieci;
- 6) w obecności uczniów zachowywanie się w sposób niestosowny, np. używanie słów i określeń uznanych powszechnie za wulgarne lub obraźliwe czy odnoszenie się w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej dziecka;
- 7) proponowanie uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz substancji psychoaktywnych, użytkowanie ich wspólnie z dziećmi lub w ich obecności.

§ 10.

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi

1. Podstawową zasadą relacji między uczniami jest działanie z szacunkiem, nienaruszanie praw innych uczniów oraz niedyskryminowanie przez wzgląd na jakąkolwiek odmienność.

2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania oraz postępowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
4. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, uprzejmość, życzliwość, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
5. Niedozwolone jest w szczególności:
 - 1) stosowanie przemocy fizycznej wobec innych uczniów, w jakiegokolwiek formie;
 - 2) agresja i przemoc psychiczna w jakiegokolwiek formie;
 - 3) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - 4) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
 - 5) stosowanie zastraszania i gróźb;
 - 6) utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;
 - 7) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

§ 11.

Zasady bezpiecznego korzystania z urządzeń z dostępem do sieci Internet

1. Szkoła określa zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet.
2. Szkoła zapewnia dostęp do Internetu wyłącznie pod nadzorem nauczyciela na zajęciach lekcyjnych.
3. Szkoła posiada niezbędne oprogramowanie zabezpieczające, zainstalowane w pracowniach komputerowych. Jest ono na bieżąco aktualizowane.
4. Uczniowie korzystają z Internetu na urządzeniach będących na wyposażeniu szkoły lub własnych po uzyskaniu zgody i pod nadzorem nauczyciela.
5. W szkole funkcjonuje dziennik elektroniczny, którego zasady działania określa Regulamin Dziennika Elektronicznego.
6. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo sieci komputerowej w szkole są dyrektor oraz osoba przez niego wyznaczona spośród nauczycieli informatyki. Do ich obowiązków należy:

- 1) zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego oprogramowania;
 - 2) systematyczna aktualizacja oprogramowania lub certyfikatów.
7. Nauczyciele informatyki przeprowadzają cykliczne lekcje dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
 8. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za sposób korzystania przez uczniów z zasobów Internetu na własnych urządzeniach mobilnych.

§ 12.

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Szkoła zapewnia ochronę wizerunku dziecka oraz danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Pracownikom szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.
3. Formularz zgody rodzica/opiekuna prawnego stanowi załącznik nr 4.
4. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna prawnego nie jest wymagana.

Rozdział IV

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 13.

Osoby przyjmujące zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu

1. Osobami przyjmującymi zgłoszenia są:
 - 1) pedagog szkolny,
 - 2) psycholog szkolny,
 - 3) pedagog specjalny,
 - 4) wychowawcy klas.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzania, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej (załącznik nr 5) i przekazania uzyskanej informacji wychowawcy, pedagogowi/psychologowi/pedagogowi specjalnemu i dyrektorowi szkoły.

§ 14.

1. Pracownicy szkoły lub pozostały personel zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, wskazane w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
2. Uwaga pracowników szkoły powinna być zwrócona przede wszystkim na następujące sytuacje i sygnały:
 - 1) małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
 - 2) podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne, itp. małoletni często je zmienia;
 - 3) pojawia się niechęć przed udziałem w lekcjach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
 - 4) małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 5) małoletni wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 6) małoletni boi się rodzica lub opiekuna;
 - 7) małoletni boi się powrotu do domu;
 - 8) małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony;
 - 9) małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - 10) małoletni moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
 - 11) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania małoletniego.

§ 15.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy domowej

1. Pracownik, który na podstawie zaobserwowanych symptomów stwierdził, że małoletni może być ofiarą przemocy, powinien sporządzić notatkę służbową oraz poinformować wychowawcę klasy.
2. Jeśli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia, pracownik wzywa pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych).
3. Pedagog/psycholog/pedagog specjalny badają okoliczności sprawy, np. przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa i prywatności.
4. Po uzyskaniu informacji o krzywdzeniu małoletniego dyrektor szkoły organizuje spotkanie z rodzicami/opiekunami prawnymi, aby poinformować ich o podejrzeniu.
5. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, dyrektor niezwłocznie zawiadamia policję lub prokuraturę.
6. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej, szkoła zobowiązana jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”.
7. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” odbywa się w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. (Dz.U.2023 poz. 1870).
8. Osobą odpowiedzialną za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” jest osoba wskazana przez dyrektora, przy współpracy wychowawcy prowadzącego ucznia.
9. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”.
10. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” szkoła przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.
11. W przypadku zaobserwowania notorycznego zaniedbywania przez rodziców/opiekunów prawnych oraz ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego celem wglądu w sytuację rodziny.

§ 16.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy ze strony pracownika szkoły

1. Osoba podejrzewająca krzywdzenie ucznia przez pracownika szkoły zgłasza problem osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń i dyrektorowi placówki.
2. Psycholog, pedagog lub pedagog specjalny podejmują działania w celu zbadania sprawy – rozmowa z dzieckiem.
3. Dyrektor przeprowadza rozmowę z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia.
4. Jeśli przeprowadzone rozmowy potwierdzą krzywdzenie dziecka, dyrektor powiadamia o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.
5. Po potwierdzeniu informacji dyrektor szkoły podejmuje działania zmierzające do ukarania pracownika karą porządkową lub dyscyplinarną, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
6. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dyrektor niezwłocznie powiadamia policję lub prokuraturę.

§ 17.

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia dziecka przez innych uczniów

1. Każdy pracownik będący świadkiem agresji i przemocy między uczniami zobowiązany jest do natychmiastowej reakcji celem przerwania zdarzenia.
2. Uczniowi będącemu ofiarą przemocy należy zapewnić poczucie bezpieczeństwa oraz pomoc zgodnie z jego potrzebami. Jeśli stan dziecka wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia, dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych.
3. Wychowawca i pedagog/psycholog/pedagog specjalny przeprowadzają rozmowę ze skonfliktowanymi dziećmi, ustalają przebieg zdarzeń, podejmują działania zmierzające do rozwiązania problemu.
4. Pedagog/psycholog/pedagog specjalny lub w zależności od sytuacji inny nauczyciel rozmawia z uczniami, którzy byli świadkami zaistniałego zdarzenia przemocowego celem poznania ich wersji. W rozmowie należy zwrócić uwagę na budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i reagować na krzywdzenie.

5. Wychowawca lub pedagog/psycholog/pedagog specjalny informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego dziecka oraz sprawcy.
6. Ucznia będącego ofiarą przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy i pedagoga/psychologa szkolnego.
7. Jeśli akt agresji/przemocy ma znamiona czynu karalnego stosowana jest procedura przewidziana przez prawo.
8. W przypadku braku poprawy sytuacji i powtarzania się incydentów, dyrektor lub wskazany przez niego pracownik szkoły informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji lub sam podejmuje kroki w tym kierunku.

§ 18.

Procedura postępowania w przypadku autoagresji lub samookaleczenia się dziecka

1. Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o zachowaniu autodestrukcyjnym u ucznia.
2. W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samookaleczenia każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym wychowawcę.
3. Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem/pedagogiem specjalnym przeprowadzają rozmowę z uczniem oraz powiadamiają rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałej sytuacji.
4. Podczas spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi informuje się ich o możliwości wsparcia psychologicznego – pedagogicznego na terenie szkoły oraz konieczności konsultacji ze specjalistą w celu diagnozy i terapii.
5. Wszystkie podejmowane działania są dokumentowane (notatka służbowa, zapisy w dokumentacji wychowawcy oraz pedagoga/psychologa/pedagoga specjalnego).

§ 19.

Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy

1. Pracownik szkoły lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa/pedagoga specjalnego oraz dyrektora.

2. Osoba, której zgłoszono zdarzenie, zobowiązana jest w rozmowie z poszkodowanym uczniem, sprawcą oraz ewentualnymi świadkami zebrać wszelkie informacje celem ustalenia wszelkich okoliczności.
3. Wychowawca lub pedagog/psycholog/pedagog specjalny powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia pokrzywdzonego oraz ucznia będącego sprawcą.
4. Należy właściwie zabezpieczyć dowody zdarzenia.
5. W rozmowie z uczniem będącym sprawcą należy zobowiązać go do zaprzestania zachowań przemocowych ze zwróceniem uwagi na uświadomienie konsekwencji.

§ 20.

Zespół interwencyjny

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Dyrektor powołuje zespół interwencyjny – załącznik nr 6.
2. W skład zespołu interwencyjnego mogą wejść:
 - 1) dyrektor/wicedyrektor,
 - 2) pedagog,
 - 3) pedagog specjalny,
 - 4) psycholog,
 - 5) wychowawca dziecka,
 - 6) inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
3. Z przebiegu interwencji sporządza się „Kartę interwencji”, której wzór stanowi załącznik nr 7 do niniejszych Standardów. Kartę przechowuje się w dokumentacji w gabinecie pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku na podstawie uzyskanych przez członków zespołu informacji.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu interwencyjnego jest obligatoryjne. W pozostałych przypadkach o powołaniu decyduje dyrektor szkoły.
6. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 21.

Plan pomocy małoletniemu

1. Plan pomocy małoletniemu, który jest ofiarą przemocy ma charakter zindywidualizowany i jest przygotowany w oparciu o konkretną sytuację. Realizowany jest poprzez zespół interwencyjny.
2. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka.
3. Plan pomocy dziecku sporządza się na piśmie według wzoru określonego w załączniku nr 8.
4. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

Rozdział V

Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

§ 22.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” znajduje się na stronie internetowej szkoły oraz w gabinecie wicedyrektora.
2. Rodzice/opiekunowie prawni zostają zapoznani z powyższym dokumentem na pierwszym w roku szkolnym spotkaniu z wychowawcą.
3. W szkole znajduje się tablica dla dzieci i rodziców, na której zamieszczane są przydatne informacje na temat wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystaniem oraz dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc rodzinie i dziecku.
4. Rodzice/opiekunowie prawni mogą korzystać z indywidualnej pomocy i wsparcia udzielanego przez specjalistów (psycholog, pedagog, pedagog specjalny) zatrudnionych w szkole, pracujących w ramach zespołu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.
5. Standardy Ochrony Małoletnich w uproszczonej formie zostają omówione z dziećmi podczas lekcji z wychowawcą we wrześniu.

Rozdział VI

Procedura monitorowania i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich

§ 23.

1. Dyrektor szkoły dokonuje oceny stopnia i poprawności stosowania Standardów Ochrony Małoletnich na bieżąco, w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego.
2. Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w szkole podlegają ewaluacji co dwa lata od daty wdrożenia.
3. W przypadku zmian prawa, które wymagają wdrożenia, w dokumencie na bieżąco dokonywane są nowelizacje.
4. W celu dokonania ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich dyrektor powołuje Zespół Oceny Standardów, który dokonuje analizy dokumentów oraz badań ankietowych wśród pracowników szkoły, uczniów oraz rodziców/opiekunów prawnych.
5. Wnioski z pracy Zespołu Oceny Standardów służą do ewentualnych modyfikacji w dokumencie.

Załączniki:

Załącznik nr 1 – oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania zasad dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 2 - oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania zasad dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 3 - oświadczenie podmiotu zewnętrznego o wdrożeniu Standardów Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 4 - zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka

Załącznik nr 5 – notatka służbowa

Załącznik nr 6 – powołanie zespołu interwencyjnego

Załącznik nr 7 – karta interwencji

Załącznik nr 8 – plan pomocy małoletniemu

Załącznik nr 9 – oświadczenie rodzica/opiekuna prawnego o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Załącznik nr 1

Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania zasad dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich

Ja, oświadczam,
że zapoznałem/am się z zasadami ochrony dzieci zawartymi w dokumencie Standardy Ochrony
Małoletnich w Szkole Podstawowej im. Bogdana Jańskiego i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....

(podpis)

Załącznik nr 2

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania zasad dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich

Ja,, posiadający numer PESEL
....., oświadczam, że nie byłem/am skazany/a za przestępstwo
przeciwko wolności seksualnej i obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę
małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Ponadto oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami ochrony dzieci zawartymi w dokumencie
Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej im. Bogdana Jańskiego i zobowiązuję się do
ich przestrzegania.

.....
(podpis)

Załącznik nr 3

Oświadczenie podmiotu zewnętrznego o wdrożeniu Standardów Ochrony Małoletnich

Oświadczam, że w firmie/instytucji..... (nazwa podmiotu) zostały wdrożone Standardy Ochrony Małoletnich, a wszyscy pracownicy zostali z nimi zapoznani i zobowiązani się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(podpis osoby upoważnionej)

Załącznik nr 4

Zgoda na wykorzystanie wizerunku dziecka

.....
/imię i nazwisko dziecka/

Wyrażam zgodę na publikowanie wizerunku mojego dziecka na stronie internetowej szkoły, na FB szkoły, na ogłoszeniach i tablicach w budynku szkolnym oraz na stronach internetowych programów, w których bierze udział społeczność Szkoły Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie.

zgodnie z *Ustawą o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1000)*

Jeżeli publikowany wizerunek dziecka ma być opatrzony podpisem – ma to być tylko imię / imię i nazwisko dziecka*.

.....
/data/

.....
/czytelne podpisy rodziców/prawnych opiekunów/

Załącznik nr 5
Notatka służbowa

Imię nazwisko dziecka, klasa:

.....

Data i miejsce:

.....

Opis zdarzenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(podpis osoby sporządzającej)

Załącznik nr 6

Karta powołania Zespołu Interwencyjnego

W związku z zaistniałą sytuacją podejrzenia krzywdzenia małoletniego , ucznia Szkoły Podstawowej im. Bogdana Jańskiego w Krakowie, dyrektor szkoły powołuje Zespół Interwencyjny w składzie:

1.,
2.,
3.,
4.

Załącznik nr 7

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko oraz klasa dziecka, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie

.....

2. Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu

.....

3. Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego

.....

4. Opis rodzaju krzywdzenia małoletniego

.....

.....

5. Opis działań podjętych przez wychowawcę, pedagoga, pedagoga specjalnego, psychologa, dyrektora (działania, data)

.....

.....

6. Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka (uzgodnienia, data)

.....

7. Instytucje zewnętrzne, które zostały powiadomione (nazwa organu, data)

.....

Podpisy członków Zespołu:

.....

.....

.....

.....

Załącznik nr 8
Plan pomocy dziecku

1. Imię i nazwisko oraz klasa

.....

2. Zaplanowana pomoc dziecku i jego rodzinie - określenie działań prowadzonych przez szkołę

.....

.....

3. Zgoda udzielona przez rodziców małoletniego na udzielenie ww. form pomocy (podpisy rodziców)

.....

.....

4. Działania szkoły w przypadku braku współpracy ze strony rodziców

.....

.....

5. Przyjęty sposób monitorowania realizacji planu

.....

.....

6. Efekty podjętych działań

.....

.....

Podpisy członków Zespołu:

.....

.....

.....

.....

